

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 408/2022-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 2 Er 1463/2013-44 z 21. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 19. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom okresného súdu a jeho uznesením č. k. 2 Er 1463/2013-44 z 21. januára 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd poveril 27. novembra 2013 sťažovateľa ako súdneho exekútora vykonaním exekúcie v prospech oprávneného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnený“).
3. Sťažovateľ následne predložil okresnému súdu návrh oprávneného na zastavenie exekúcie z 11. decembra 2019, ktorý bol okresnému súdu doručený 27. decembra 2019.

4. O predmetnom návrhu oprávneného okresný súd (obsadený vyšším súdnym úradníkom) nerozhodol a uznesením č. k. 2 Er 1463/2013-33 zo 6. októbra 2020 určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie.

4.1. V odôvodnení uviedol, že ide o tzv. starú exekúciu začatú pred 1. aprílom 2017, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZoUNEK“ alebo „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“) účinného od 1. januára 2020. Vzhľadom na to, že v danom prípade uplynula rozhodná doba a zároveň nejde o výnimku v zmysle § 2 ods. 2 ZoUNEK, pričom neexistuje dôvod, pre ktorý by malo dôjsť k predĺženiu rozhodnej doby v zmysle § 4 ods. 1 a ods. 2 ZoUNEK, došlo dňom nadobudnutia účinnosti daného zákona k zastaveniu predmetnej exekúcie *ex lege*. Podľa názoru okresného súdu platí, že v prípade, ak existoval dôvod na zastavenie tzv. starej exekúcie vyplývajúci z § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), o ktorom nebolo ku dňu nadobudnutia účinnosti ZoUNEK rozhodnuté, stará exekúcia sa nadobudnutím účinnosti tohto zákona zastavuje *ex lege*. Zároveň okresný súd nemal za preukázané, že by sťažovateľ doručil oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie v lehote podľa § 5 ods. 3 ZoUNEK, preto v súlade s § 8 ods. 2 ZoUNEK určil, že došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege*.

5. O sťažnosti sťažovateľa nasmerovanej proti predmetnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením tak, že ju ako nedôvodnú zamietol podľa § 250 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že okresný súd vôbec nerozhodol o predloženom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie, ktorý mu sťažovateľ doručil ešte pred nadobudnutím účinnosti ZoUNEK. Napadnuté uznesenie preto označuje za „*svojvoľné a arbitrárne*“. Okresný súd pritom nelogicky na sťažovateľa prenáša vinu za to, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, hoci podľa názoru sťažovateľa neboli na jeho vydanie splnené zákonné podmienky, keďže rozhodná doba sa v súlade s § 4 ods. 2 písm. b) ZoUNEK predĺžila. Sťažovateľ sa domnieva, že namietané uznesenie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie vykazuje také vady, ktoré majú za následok zásah do jeho ústavou garantovaných práv. Podľa sťažovateľa „*platí, že ust. § 4 ZoUNEK sa uplatní vtedy ak bol návrh na konanie a rozhodovanie podľa odseku 2 písm. a) až g) podaný pred zastavením starej exekúcie podľa ustanovení zákona. Čo bol jednoznačne aj tento prípad, keďže návrh na zastavenie exekúcie bol podaný ešte pred účinnosťou ZoUNEK.*“;

b) arbitrárne a nezákonné rozhodnutie okresného súdu má za následok aj zásah do základného práva sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože namiesto zastavenia exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku a uloženia povinnosti nahradiť trovy exekúcie oprávnenému okresný súd určil, že exekúcia sa zastavuje

ex lege, a nerozhodol ani o trovách exekúcie, ktoré podľa názoru okresného súdu sťažovateľovi nepatria. Tento svoj názor však okresný súd žiadnym spôsobom neodôvodnil. Nie je pritom zrejmé, na základe akého dôvodu by mal všetky náklady, ktoré počas exekúcie vznikli, znášať sťažovateľ, ktorý len konal svoju zákonom ustanovenú povinnosť;

c) okresný súd svojím postupom spôsobil vznik zbytočných prietáhov a porušil tak základné právo sťažovateľa na prerokovanie vec bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže dosiaľ nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa označených v bode 1 postupom a napadnutým uznesením okresného súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením:

8. V kontexte sťažnostnej argumentácie ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ musí namietat' porušenie svojich základných práv, pričom v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (napr. II. ÚS 3/05, II. ÚS 90/2012).

9. Súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci (špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie) na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne technický či organizačne inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. súdnu moc. Ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je preto pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi.

10. Zákon o ukončení niektorých exekučných konaní má postavenie *lex specialis* k Exekučnému poriadku a ustanovuje najmä jednotlivé dôvody na zastavenie exekúcií začatých pred 1. aprílom 2017 vedených podľa Exekučného poriadku (§ 2 ods. 1) spolu s uvedením jednotlivých výnimiek (§ 2 ods. 2 a § 4). Zároveň upravuje špecifický postup súdneho exekútora týkajúci sa vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie (§ 5), trovy starej exekúcie (§ 6), opravný prostriedok proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie (§ 7 ods. 1) a rozhodovanie o ňom okresným súdom (§ 7 ods. 2 a 3), prípadne postup okresného súdu v prípade nesplnenia povinností súdnym exekútorom (§ 8 ods. 2). V ostatných otázkach neupravených týmto zákonom sa použije Exekučný poriadok ako *lex generalis*, t. j. aj v prípade § 37 ods. 1 Exekučného

poriadku, ktorý určuje, že súdny exekútor je účastníkom konania, len ak súd rozhoduje o trovách exekúcie.

11. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ je ako súdny exekútor oprávnený podať prostriedok procesnej obrany (sťažnosť) len proti výroku uznesenia všeobecného súdu, ktorý sa ho bezprostredne týka, resp. ktorým sa rozhoduje o jeho právach, teda len proti výroku o trovách exekúcie. Sudca okresného súdu však napriek tejto skutočnosti v dôvodoch napadnutého uznesenia konštatoval, že sťažovateľ bol oprávnenou osobou na podanie sťažnosti a rozhodol o jej zamietnutí ako nedôvodnej, hoci smerovala iba proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ktorým bolo určené, že stará exekúcia sa zastavuje.

12. V zmysle aplikovateľného § 37 ods. 1 Exekučného poriadku tak sťažovateľ nemal postavenie účastníka konania, a preto nemá v tejto časti aktívnu legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti, keďže v tomto prípade nie je súdny exekútor nositeľom žiadnych základných práv (m. m. II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

13. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej sa napadnuté rozhodnutie zásadne nezrušuje preto, aby sa formálne zopakoval proces, ak výsledok konania nemôže priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie (m. m. III. ÚS 246/2018, III. ÚS 152/2019). Ústavný súd tak zastáva názor, že ani prípadné zrušenie napadnutého uznesenia by pre sťažovateľa neprinieslo priaznivejšie rozhodnutie. Predovšetkým sťažovateľ nebol, ako už ústavný súd konštatoval, oprávnenou osobou na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu o určení, že sa stará exekúcia zastavuje, a v konečnom dôsledku ani eventuálne rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom (čo sťažovateľ žiada) by pre sťažovateľa neprinieslo priaznivejšie rozhodnutie o trovách exekúcie, pretože si ich neuplatnil. Uvedené vyplýva tak z podania sťažovateľa z 20. decembra 2019, ktorým okresnému súdu predkladal návrh oprávneného na zastavenie exekučných konaní.

14. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ ako neoprávnená osoba, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením:

15. Namietané porušenie označených hmotných práv (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) spočíva podľa sťažovateľa v tom, že okresný súd nerozhodol o trovách exekúcie samostatným výrokom. Ústavný súd k tomu uvádza, že nebolo možné prehliadnuť rozporné tvrdenie vyššieho súdneho úradníka, ktorý v dôvodoch uznesenia zo 6. októbra 2020 na jednej strane skonštatoval, že v tomto prípade sa o trovách exekúcie nerozhoduje, a následne dodal, že sťažovateľ nemá na tieto trovy nárok, pričom pre ústavný súd z nepochopiteľných dôvodov sa táto skutočnosť nepremietla do samostatného výroku v rámci ním vydaného uznesenia. Keďže sa však okresný súd o trovách exekúcie záväzne nerozhodol, sťažovateľ má stále možnosť podať samostatný návrh na rozhodnutie, o ktorom okresný súd bude povinný rozhodnúť (obdobne IV. ÚS 274/2022).

16. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade niet príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Namietané porušenie čl. 20 ods. 4 ústavy sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nielenže neodôvodnil, v rámci svojej argumentácie ho ani nespomenul, a vzhľadom na obsah tohto článku ústavy, ktorý upravuje ústavné podmienky vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva, ústavný súd ani nevzhliadol žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a jeho postupom a porušením predmetného článku ústavy. Ústavnú sťažnosť tak bolo potrebné odmietnuť v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu:

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

19. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietáhov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

20. Podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo napadnuté uznesenie okresného súdu z 21. januára 2022 právoplatnosť 26. apríla 2022 a týmto dňom dané konanie (stará exekúcia) bolo aj právoplatne skončené (druhá veta § 8 ods. 2 ZoUNEK). Je tak zrejmé, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená evidentne po rozhodnutí okresného súdu a len 7 dní pred nadobudnutím právoplatnosti namietaného uznesenia (t. j. 19. apríla 2022). Navyše, je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta iba neprimeranú dĺžku rozhodovania okresného súdu vo vzťahu k návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie z 23. decembra 2019, no žiadnym spôsobom nenamieta dĺžku rozhodovania napr. o trovách exekúcie (o ktorých v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté, pozn.).

21. Vzhľadom na to, že trvanie namietaného konania nedosahuje v danom prípade z pohľadu existencie zbytočných prietáhov ústavnoprávny rozmer, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 8. júla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu